

Leerstofoverzicht groep 5

Rekenen

Van groep 4 naar groep 5

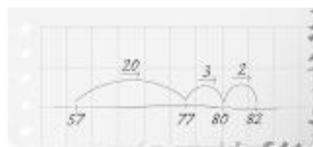
Na een korte herhaling van de stof van groep 4 wordt de telrij uitgebreid naar 1000.

Getalrelaties en getalbegrip

Ook in groep 5 spelen getalrelaties en getalbegrip een belangrijke rol. De telrij wordt uitgebreid. Daarbij gaat het om het heen en terug tellen tot 1000 en tellen met sprongen van 2, 5, 10, 20, 50 en 100.

Optellen en aftrekken

Het optellen en aftrekken tot 100 (groep 4) via de *rijgmethode* wordt voortgezet. Bij de rijgmethode laat je het eerste getal heel, het tweede getal rijg je er in stukken aan vast. Bij $57 + 25$ reken je eerst $57 + 20$ uit. Dat is 77. Dan verdeel je 5 in 3 + 2. $77 + 3 = 80$, $80 + 2 = 82$. Een belangrijk moment is het optellen en aftrekken met een sprong over het tiental.

Voor kinderen is dit een cruciaal leermoment. Met opgaven als $156 + 99$ en $600 - 99$ wordt handig gerekend. Behalve de rijgmethode komt ook de *splitsmethode* aan de orde. Bij de splitsmethode splits je de getallen in tienten en enen. Bij $57 + 26$ reken je eerst $50 + 20$ uit en daarna $7 + 6$. Beide antwoorden voeg je samen: $70 + 13 = 83$.

Vermenigvuldigen en delen

De tafels worden geoefend met het tafelbord.

Aan het einde van groep 5 worden de tafels uitgebreid naar sommen van het type 20×3 en 9×14 .

Bij het verdelen gaat het om het (ver)delen van hoeveelheden zonder rest ($16 : 4$) en met rest ($18 : 4$). Sommen van het type $39 : 3$ worden aan het einde van groep 5 geïntroduceerd.

Automatiseren en memoriseren

Bij optellen, aftrekken, vermenigvuldigen en delen speelt automatisering een belangrijke rol. *Automatiseren* betekent dat kinderen de sommen nog niet uit hun hoofd hoeven te kennen, maar nog een tussenstep mogen maken. Bijvoorbeeld: 6×5 mag via 5×5 worden uitgerekend. *Memoriseren* betekent dat de kinderen het antwoord op sommen direct weten (uit het hoofd). In de beheersingstoetsen wordt getoetst in welke mate de kinderen optellen, aftrekken, vermenigvuldigen en delen beheersen.

Overige leerlijnen

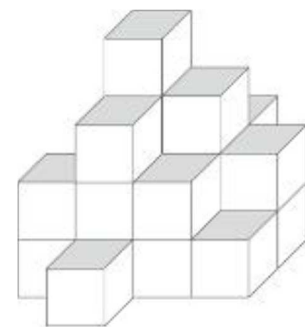
Bij meten gaan de kinderen aan de slag met inhoud (het vullen van maatbekers), omtrek (vijvers), oppervlakte ('Hoeveel tegels zijn er nodig om de vloer te bedekken?') en gewicht.

Bij meetkunde gaat het om 'doen'.

Maar ook verklaren speelt een belangrijke rol.

Zo moeten kinderen bij dit bouwwerk bijvoorbeeld aangeven hoeveel blokjes ze aan de voorkant zien, en hoeveel ze zien als ze tegen de rechterkant aankijken. Dat aantal is verschillend, in de klas wordt aandacht besteed aan het beredeneren daarvan.

Bij het rekenen met geld komt de kommanotatie om de hoek kijken (€ 1,69). Het klokkijken wordt uitgebreid met digitale tijden tot 12 uur. Naast verhoudingen en verhoudingstabellen maken de kinderen voor het eerst kennis met de beeld- en de staafgrafiek.

Wat gaat uw zoon of dochter volgend jaar leren?

De getallenwereld wordt in groep 6 uitgebreid naar 10 000 en er wordt een start gemaakt met de leerlijn breuken.

Op <http://allestelt.nl/artikelen/voor-gebruikers/alles-telt-voor-ouders.html> is meer informatie te vinden en wordt bovenstaande informatie verduidelijkt met voorbeeld. Ook zijn er rekenspelletjes te vinden om thuis te oefenen.

Taal

Dit komt aan bod per thema:

Thema 1: Regels

Taal verkennen: alfabetiseren op 1^e en 2^e letter, werkwoord, zelfstandig naamwoord, bijvoeglijk naamwoord, zinnen uitbreiden met wat-, wanneer- en waar-deel, standaard- en streektaal.

Schrijven: uitleg bij spel schrijven, -toelichting bij foto schrijven

Spreken: route uitleggen, informatie verzamelen en ordenen

Thema 2: Zintuigen

Taal verkennen: alfabetiseren op 1^e, 2^e en 3^e letter, onregelmatige meervoudsvormen zelfstandig naamwoord, zinnen samenvoegen met voegwoorden en verkleinwoord met -etje, -kje.

Schrijven: verslag schrijven, gedicht met rijm schrijven en reflecteren op schrijfvaardigheden

Spreken: zintuiglijke indrukken verwoorden en (zelfgeschreven) gedichten voordragen

Thema 3: Uitstapjes

Taal verkennen: gebiedende wijs, uitroepeteken, regelmatige trappen van vergelijking en onregelmatige trappen van vergelijking.

Schrijven: routebeschrijving schrijven, reisbeschrijving maken

Spreken: per telefoon informatie inwinnen bij iemand die ze niet kennen en chronologisch verslag uitbrengen van een gebeurtenis.

Thema 4: Herinneringen

Taal verkennen: persoonsvorm herleiden tot hele werkwoord, tegenwoordige en verleden tijd, basisvorm van woorden en voorzetsels.

Schrijven: persoonlijk verhaal schrijven (eerste versie), persoonlijk verhaal reviseren en eindversie schrijven en reflecteren op schrijfvaardigheden.

Spreken: verhaal spannend opbouwen met behulp van signaalwoorden om zo de ander te boeien en rondleiding geven.

Thema 5: In de ruimte

Taal verkennen: onderwerp, verwijzen met persoonlijke voornaamwoorden, komma, concreet en abstract zelfstandig naamwoord.

Schrijven: fantasieverhaal schrijven (eerste versie), fantasieverhaal reviseren en eindversie schrijven

Spreken: fantasieverhaal bedenken en opbouwen a.d.h.v. 4 basisvragen en respectvol feedback geven (tips en tricks) op fantasieverhaal.

Thema 6: Gevoelens

Taal verkennen: stam van het werkwoord, onderwerp en persoonsvorm hebben hetzelfde getal, stoffelijk bijvoeglijk naamwoord en letterlijk en figuurlijk taalgebruik

Schrijven: gedicht zonder rijm schrijven: Haiku, e-mail beantwoorden en reflecteren op schrijfvaardigheden.

Spreken: bestaand verhaal op boeiende wijze navertellen m.b.v. pictogrammen en respectvol feedback geven op gedicht.

Thema 7: Smaak

Taal verkennen: hoofdletter persoons- en aardrijkskundige namen, bijwoord, regelmatige persoonsvormen in t.t. en persoonsvormen van hebben en zijn in t.t.

Schrijven: verslag met feiten en mening, advertentietekst schrijven

Spreken: interview afnemen met open vragen en elkaar informeren en mening verwoorden in een verslag.

Thema 8: Beroepen.

Taal verkennen: mannelijke en vrouwelijke persoonsnamen, lidwoord, zelfstandig naamwoord, bijvoeglijk naamwoord, werkwoord en voorzetsel, persoonsvormen van onregelmatige werkwoorden in t.t. en open en gesloten vragen.

Schrijven: persoonlijk verhaal reviseren en eindversie schrijven en reflecteren op schrijfvaardigheden

Spreken: verhaal op spannende wijze voorlezen en verhaal op spannende wijze voorlezen met gebruik van stemmingen.

Woordenschat

Per thema worden 36 woorden aangeboden.

Spelling

Spellingscategorieën per thema:

Thema 1: woorden met ng, nk; eer, oor, eur; aai, ooi, oei

Thema 2: woorden met eeuw, ieuw, uw; cht, ch; ei, ij

Thema 3: woorden met ei, ij; be-, ge-, ver-, -te; -ig, -lijk

Thema 4: woorden met eind-d; open lettergreep; gesloten lettergreep, dubbele medeklinker

Thema 5: woorden met au, ou; cht, ch; verkleinwoord met je, tje, etje

Thema 6: woorden met gesloten lettergreep; eind-d; open lettergreep

Thema 7: woorden met gesloten lettergreep, dubbele medeklinker; open lettergreep, tweeteklenklank - v-, f-, z-, s-

Thema 8: woorden met vergrotende, overtreffende trap; -elen, -eren, -enen; - samenstellingen zonder tussenletter.